

Bogár László: Eladósodni jó?

2015 június 16. Flag

Szöveg méret

90
Mentés

- 0

Értékelés kiválasztása Még nincs értékelve

Mérték

Azt mindig tudtuk, hogy korunk a megvalósult abszurditások világa, de az embert mégis érik meglepetések olykor.

Most például a Nemzetközi Valutaalap (IMF) szakért?i arra hívják fel a figyelmet egy tanulmányukban, hogy eladósodni egyáltalán nem olyan rossz dolog, s?t kifejezetten jó is lehet bizonyos helyzetekben, pedig eddig mindig

az ellenkez?jét hallhattuk. Igaz, a valutaalapot annak idején formálisan valóban azért hozták létre, hogy azokat a „bajba került” országokat segítse át a legnehezebb id?szakon, amelyek f?ként éppen az eladósodás kapcsán kerültek ebbe a bajba. Annyit azért érdemes megjegyezni, hogy a dolog nem teljesen el?zmény nélkül való. Hiszen az elmúlt egy-két év során az IMF már megjelentetett olyan tanulmányokat, amelyek arra hívták fel a figyelmet, hogy a költségvetési egyensúly helyreállítását, és az államadósság csökkentését célzó megszorítások olyan súlyos növekedési áldozatokkal járhatnak, amelyek összességében több kárt okoznak, mint hasznot, mert olyan mértékben károsítják az adott ország egész társadalmi-gazdasági újratermelési rendszerét, hogy végzetes negatív spirál alakulhat ki.

Görögország él? példája annak a rendkívül veszélyes és pusztító liberális doktrínának, amely most már legalább negyven éve uralja a világot. Az látszik ugyanis kiderülni, hogy egy kritikus pont után a helyzet egyszer?en visszafordíthatatlanná válik, és az öngerjeszt? örvénylés valóban magával ránthat egy országot, de akár egy egész földrészt is. 2010-ben Carmen Reinhart és Kenneth Rogoff, a Harvard University tanárai egy átfogó tanulmányt tettek közé arról, hogy az államadósság egy bizonyos szintje – ezt ?k az éves GDP 90 százalékára tették – már olyan veszélyesen károsítja a növekedési kilátásokat, hogy ezt minden lehetséges módon célszer? elkerülni. Azóta ez olyan doktrínává vált, amit a globális hatalmi rendszer minden intézménye mantraként ismételgetett és ismételget mindmáig. Bár már akkoriban is többen rámutattak arra, hogy Reinhart és Rogoff elemzései hosszú távú id?sorainak értelmezésében statisztikai hibák vannak, de ez nem befolyásolta a globális véleményhatalmi rendszer eltökéltségét.

A most nyilvánosságra hozott IMF-tanulmány egy közel kétszáz éves periódus hosszú távú id?sorait elemzi. A szerz?k az 1821 és 2012 közötti id?szak eladósodási és gazdasági növekedési adatait elemezve arra a következtetésre jutottak, hogy a 90 százalékot meghaladó eladósodottsági szintb?l csak akkor következnek lényegesen rosszabb növekedési kilátások, ha évr?l évre hasonlítjuk össze ezeket. Ha azonban hosszabb, esetükben tizenöt éves id?szakokat elemzünk, akkor már nincs is lényeges különbség az egyes nagyon eltér? módon eladósodott országok között.

A tizenöt éves periódusok összehasonlítása (vagyis lényegében a „csúszó átlag”) ugyanis „kisimítja” azokat az egyenetlenségeket, amelyeket például a két világháború eladósodása, illetve gazdasági visszaesése rövid távon okozott. Példaként hozzák fel a háború utáni Angliát, ahol 200 százalék feletti eladósodottsággal is dinamikus növekedés ment végbe. Az IMF- tanulmány végs? konklúziója az, hogy nem els?sorban az eladósodottság konkrét szintje, hanem a tendenciája az igazán meghatározó. Tehát ha egy országban elindul az eladósodottság szintjének csökkenése, ez már elégségesnek látszik arra, hogy er?szakos megszorításokkal ne törjük össze az egészséges

növekedés reményt kelt? ívét.

Mindez nagyon derék, mondhatnánk, és akkor most bizakodhatunk abban, hogy a globális fegyelmez? hatalmi intézményként üzemel? Nemzetközi Valutaalap stratégiát vált, és ez majd kedvez? irányba befolyásolja a világot? Azért a dolog nem ilyen egyszer?. Aligha véletlen, hogy az elmúlt évszázad során Magyarországon, de a legtöbb nyugati országban is mindig „szembement egymással” az egyensúly és a növekedés. Ha nekilódult a növekedés, akkor ez el?bb vagy utóbb az egyensúly felborulásához vezetett, vagyis többnyire egyszerre romlott a költségvetési és a küls? fizetési mérleg. Ennek nyomán drasztikus megszorítások következtek, ami viszont a növekedés lassulásához, vagy egyenesen visszaeséshez vezetett. Aztán el?bb vagy utóbb kezd?dött az egész elölr?l. A globális beszédhatalmi rendszer narratívájával erre a ciklikusságra nincs hiteles magyarázat. Ha azonban kilépünk ebb?l a beszédtérb?l, akkor egy kicsit közelebb kerülünk a talány megértéséhez. Úgy kell elképzelnünk, hogy az „egyensúly versus növekedés” ciklus a globális hatalomgazdasági szivattyú m?ködésének két f? fázisát írja le.

Mivel er?forrást csak a globális pénzhatalmi térb?l szerezhet egy ország, azt eleve olyan feltételekkel kapja, hogy a pénz költsége nagyobb legyen, mint annak hozadéka. Vagyis az egyensúly felborulása mintegy eleve „programozva van”, mint ahogyan aztán annak megszorításokkal való helyreállítása is. Tehát el?ször „betölt” a globális hatalmi rendszer, aztán pedig kiszív, de már többet, mint amit betöltött. Vagyis az országok többségének hosszú távon nincs esélye a „felzárkózásra”, ha követi a globális hatalmi mintákat. Az IMF-tanulmány azonban már azokat a globális hatalmi aggodalmakat tükrözi, amelyek abból adódnak, hogy az államok (és az állampolgárok) tanultak mindebb?l, és egész egyszer?en nem vesznek fel hitelt. Így viszont a globális szivattyú m?ködése akadozni kezdett. A tanulmány stratégiai célja nyilván az, hogy kicsit „megolajozza” a gépezetet, hiszen ha a világ nem vesz fel hitelt és nem adósodik el, akkor csökken a kifosztás esélye. Ezt pedig mindenképpen szeretnék elkerülni a világ urai. Hát ennyi a lényeg.

Bogár László - magyarhirlap.hu

Tisztelt olvasók! Legyenek olyan kedvesek és támogassák "lájkukkal" a **Flag Polgári Magazin** facebook oldalát, a következ? címen: https://www.facebook.com/flagmagazin
- Minden "lájk számít, segíti a magazin m?ködését!

Köszönettel és barátsággal!

Tisztelt olvasók!
Legyenek olyan kedvesek és támogassák "lájkukkal" a **Flag Polgári Magazin** Twitter oldalát a következ? címen: https://twitter.com/syracuse73. illetve a Facebook oldalát pedig az alábbi címen: https://www.facebook.com/flagmagazin
- Minden "lájk számít, segíti a magazin m?ködését!

Köszönettel és barátsággal!

www.flagmagazin.hu

Ajánló